

**ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
ТУКАЙ МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫ
ТЕЛӘНЧЕ-ТАМАК АВЫЛ ЖИРЛЕГЕ СОВЕТЫ**

КАРАР

«05»декабря 2019 ел

№48/1

**Теләнче-Тамак авыл жирлегендә бюджет төзелеше һәм бюджет процессы
турында**

Бюджет процессын жайга салу өлешендә Россия Федерациясе Бюджет кодексы һәм Татарстан Республикасы Бюджет кодексы, «Тукай муниципаль районы» муниципаль берәмлеге уставы нигезендә Тукай муниципаль районы Теләнче-Тамак авыл жирлеге Советы

КАРАР БИРДЕ:

1. Теләнче-Тамак авыл жирлегендә бюджет төзелеше һәм бюджет процессы турында нигезләмәне кушымта нигезендә расларга.
2. Әлеге карарны мәгълүмат стендларында һәм Татарстан Республикасы хокукый мәгълүмат рәсми порталында (<http://prav.tatarstan.ru>), шулай ук Татарстан Республикасы Тукай муниципаль районының рәсми сайтында (tukay.tatarstan.ru) урнаштырырга.
3. Әлеге карар рәсми басылып чыккан көннән үз көченә керә һәм 2020 елга һәм 2021, 2022 еллар планы чорына Теләнче-Тамак авыл жирлеге бюджетын төзегәндә һәм үтәгәндә кулланылырга тиеш.
4. Әлеге карар үтәлешен тикшереп торуны бюджет, салымнар, финанслар һәм икътисад буенча даими комиссиягә йөкләргә.

Теләнче-Тамак авыл жирлеге Башлыгы

Р.Ш. Назметдинов

ТУКАЙ МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫ ТЕЛӘНЧЕ-ТАМАК АВЫЛ ЖИРЛЕГЕНДӘ БЮДЖЕТ ТӨЗЕЛЭШЕ ҺӘМ БЮДЖЕТ ПРОЦЕССЫ ТУРЫНДА НИГЕЗЛӘМӘ

I. Гомуми нигезләмәләр

1 статья. Әлеге нигезләмә белән жайга салына торган хокукый мөнәсәбәтләр

Тукай муниципаль районы Теләнче-Тамак авыл жирлегендә бюджет төзелеше һәм бюджет процессы турында әлеге нигезләмә (алга таба – нигезләмә) Россия Федерациясе Конституциясе, Россия Федерациясе Бюджет кодексы, Татарстан Республикасы Бюджет кодексы, «Теләнче-Тамак авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге уставы нигезендә Тукай муниципаль районы Теләнче-Тамак авыл жирлеге (алга таба – авыл жирлеге) бюджетын төзү, карау, раслау, үтәү һәм үтәлешен контрольдә тоту барышында, шулай ук муниципаль бурыч алулар һәм муниципаль бурыч белән идарә итү процессында бюджет мөнәсәбәтләрендә катнашучылар арасында барлыкка килгән бюджет-хокук мөнәсәбәтләрен жайга сала.

2 статья. Авыл жирлегендә бюджет хокук мөнәсәбәтләрен гамәлгә ашыруның хокукый нигезләре

Авыл жирлеге бюджеты Тукай муниципаль районы Теләнче-Тамак авыл жирлеге Советы карары белән эшләнә һәм раслана.

3 статья. Әлеге нигезләмәдә кулланылучы төшенчәләр һәм терминнар

Әлеге нигезләмәдә Россия Федерациясе Бюджет кодексы белән билгеләнгән төшенчәләр һәм терминнар кулланыла.

II. Авыл жирлегендә бюджет вәкаләтләре

4 статья. Авыл жирлегендә бюджет процессының төп этаплары

Авыл жирлеге бюджет процессы түбәндәге этапларны үз эченә ала:

- бюджет проектын төзү;
- бюджетны карау һәм раслау;
- бюджет үтәлеше;
- бюджет турында карарга үзгәрешләр һәм өстәмәләр кертү;
- бюджет үтәлеше турында хисапны раслау;
- муниципаль финанс контролен гамәлгә ашыру.

5 статья. Бюджет процессында катнашучылар

Авыл жирлегендә бюджет процессында катнашучылар:

- Совет;
- Башкарма комитет;
- бюджет керемнәренә баш администраторлары (администраторлары) ;
- бюджет кытлыгын финанслау чыганакларының баш администраторлары (администраторлары) ;
- эчке муниципаль финанс контроле органы;
- контроль-хисап палатасы;
- Тукай муниципаль районының финанс-бюджет палатасы (алга таба – район ФБП).

6 статья. Бюджет процессында катнашучыларның бюджет вәкаләтләре

Авыл жирлеге Советы авыл жирлеге бюджетын, аның үтәлеше турында хисапны карый һәм раслый, авыл жирлеге бюджеты үтәлешенә аерым мәсьәләләрен карау барышында контрольне гамәлгә ашыра, Россия Федерациясе Бюджет кодексы, Татарстан Республикасы Бюджет кодексы, «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрдәгә 131-ФЗ номерлы Федераль закон, «Россия Федерациясе субъектларының һәм муниципаль берәмлекләрендә контроль-хисап органнарын оештыруның һәм аларның эшчәнлегендә гомуми принциплары турында» 2011 елның 7 февралдәгә 6-ФЗ номерлы Федераль закон, Россия Федерациясендә, Татарстан Республикасының башка норматив хокукый актлары, авыл жирлеге уставы, әлеге нигезләмә нигезендә башка вәкаләтләргә гамәлгә ашыра.

Советка Россия Федерациясе Конституциясендә, Россия Федерациясе Бюджет кодексында, Татарстан

Республикасы Бюджет кодексында, Россия Федерациясенең һәм Татарстан Республикасының башка норматив хокукый актларында билгеләнгән бюджет мәсьәләләре буенча, компетенциясе чикләрендә аның вәкаләтләрен тәэмин итү өчен, авыл жирлегә Башкарма комитеты тарафыннан барлык кирәкле мәгълүмат бирелергә тиеш.

Авыл жирлегә Башкарма комитеты (алга таба – Башкарма комитет) авыл жирлегә бюджеты проектың төзүне тәэмин итә, аны кирәкле документлар һәм материаллар белән авыл жирлегә Советына раслауга кертә, бюджетара трансфертларны бүлү методикасын һәм (яки) бирү тәртибен эшли һәм раслый, авыл жирлегә бюджетының үтәлешен һәм бюджет хисаплылыгын төзүне тәэмин итә, авыл жирлегә Советы раславына авыл жирлегә бюджеты үтәлеше турында хисап тапшыра, муниципаль бурыч белән идарә итүне тәэмин итә, Россия Федерациясе Бюджет кодексы, әлеге нигезләмә һәм (яисә) алар нигезендә кабул ителгән, бюджет-хокук мөнәсәбәтләрен жайга салучы муниципаль хокукый актлар белән билгеләнгән башка вәкаләтләрне гамәлгә ашыра.

Район ФБП ывыл жирлегә бюджеты проектың төзи, авыл жирлегә бюджеты үтәлешен оештыра, бюджет хисаплылыгын төзү тәртибен билгели, Россия Федерациясе Бюджет кодексы, әлеге нигезләмәдә һәм (яисә) алар нигезендә кабул ителгән, бюджет-хокук мөнәсәбәтләрен жайга салучы муниципаль хокукый актлар белән билгеләнгән башка бюджет вәкаләтләрен гамәлгә ашыра.

Район ФБП ай саен Татарстан Республикасы Финанс министрлыгы тарафыннан билгеләнгән тәртиптә бюджетның касса үтәлеше турында хисап төзи һәм тапшыра.

ФБП Авыл жирлегә Башкарма комитеты белән килешү нигезендә гамәлгә ашыра:

- жирлек бюджетының үтәлешен тикшереп тору;
- жирлек бюджеты турындагы карарлар проектларына экспертиза ясау;
- жирлек бюджетының үтәлеше турындагы еллык хисапны тышкы тикшерү;
- бюджет акчаларыннан файдалануның экономиясен һәм нәтижәләлеген билгеләүгә юнәлдерелгән нәтижәлелеккә аудит үткәрә;
- муниципаль милектәге мөлкәт белән идарә итүнең һәм аның белән эш итүнең билгеләнгән тәртибе үтәлешен тикшереп тору;
- эчке финанс контроле һәм эчке финанс аудиты бюджет чараларының баш администраторлары тарафыннан гамәлгә ашыруны камилләштерү буенча тәкъдимнәр әзерләүне гамәлгә ашыра;
- Теләнче-Тамак авыл жирлегендә бюджет процессын анализлау һәм мониторинглау, шул исәптән бюджет процессында ачыкланган тайпылышларны бетерү буенча тәкъдимнәр әзерләү;
- «Россия Федерациясе субъектларының контроль-хисап органнарын оештыруның һәм аларның эшчәнлегенең гомуми принциплары турында» 2011 елның 7 февралендәге N 6-ФЗ номерлы Федераль законда билгеләнгән мәсьәләләр буенча башка бюджет вәкаләтләрен гамәлгә ашыра.

7 статья. Авыл жирлегә бюджеты керемнәре

Бюджет керемнәре Россия Федерациясе, Татарстан Республикасы бюджет законнары, салымнар һәм жыемнар турында законнар, башка мәжбүри түләү турында законнар нигезендә формалаша.

Бюджет керемнәренә салым, салым булмаган һәм түләүсез керемнәр керә.

Бюджетның салым керемнәренә салымнар һәм жыемнар турында Россия Федерациясе законнары, салымнар һәм жыемнар турында Россия Федерациясе субъекты законы, авыл жирлегенең норматив хокукый актлары белән каралган федераль, региональ, жирле салымнар һәм жыемнар, шулай ук алар буенча пеня һәм штрафлар керә.

Бюджетның салым булмаган керемнәре Россия Федерациясе Бюджет кодексының 41, 42, 46 һәм 62 статьялары нигезендә формалаштырыла.

8 статья. Авыл жирлегә бюджеты чыгымнары

Бюджет чыгымнарын формалаштыру федераль дәүләт хакимияте органнары, Россия Федерациясе субъектлары дәүләт хакимияте органнары һәм жирле үзидарә органнары вәкаләтләрен бүлешүгә Россия Федерациясе законнарында билгеләнгән чыгым йөкләмәләре нигезендә гамәлгә ашырыла, аларның үтәлеше Россия Федерациясе законнары һәм килешүләр нигезендә чираттагы финанс елында һәм план чорында авыл жирлегә бюджеты хисабына булырга тиеш.

9 статья. Муниципаль бурыч алулар

Авыл жирлегенең муниципаль бурычы структурасы Россия Федерациясе Бюджет кодексында билгеләнгән бурыч йөкләмәләре төрләре буенча муниципаль бурыч йөкләмәләре төркемнән гыйбарәт.

2. Тукай районы Теләнче-Тамак авыл жирлегенең озак сроклы йөкләмәләре түбәндәгеләр буенча

булырга мөмкин:

- Тукай районы Теләнче-Тамак авыл жирлегенең гарантиясе (муниципаль гарантияләр);
- Тукай районының Теләнче-Тамак авыл жирлегә тарафыннан кредит оешмаларыннан алынган кредитларга;
- Россия Федерациясе бюджет системасының башка бюджетларыннан жирлек бюджетына жәлеп ителгән бюджет кредитларына;
- Тукай районы Теләнче-Тамак авыл жирлегенең кыйммәтле кәгазьләренә (муниципаль кыйммәтле кәгазьләргә).

Тукай районы Теләнче-Тамак авыл жирлегенең бурыч йөкләмәләре, әлеге пунктта каралганнан тыш, башка төрләрдә яши алмый.

3. Муниципаль бурыч күләменә түбәндәгеләр керә:
- муниципаль гарантияләр буенча йөкләмәләр күләме;
  - Тукай районы Теләнче-Тамак авыл жирлегә алган кредитлар буенча төп бурыч күләме;
  - жирлек бюджетына жәлеп ителгән бюджет кредитлары буенча төп бурыч күләме;
  - муниципаль кыйммәтле кәгазьләр буенча бурычның номиналь суммасы;
  - Тукай районы Теләнче-Тамак авыл жирлегенең юкка чыгарылмаган бурыч йөкләмәләре күләме (күрсәтелгән) күләменән тыш.

4. Тукай муниципаль районының Теләнче-Тамак авыл жирлегенең озак сроклы (кимендә бер ел), уртача сроклы (бер елдан биш елга кадәр) һәм озак сроклы (биш елдан 10 елга кадәр) йөкләмәләре кыска сроклы (биш елдан 10 елга кадәр) булырга мөмкин.

5. Россия Федерациясе валютасында күрсәтелгән муниципаль бурыч йөкләмәсе тулысынча туктатылган (кредитор тарафыннан билгеләнгән йөкләмәләр һәм муниципаль хокукый актлар белән башкарылмаган) очракта, муниципаль бурыч йөкләмәсе шартларында каралган чорны юкка чыгару датасыннан соң өч ел эчендә муниципаль гарантия срогы тәмамланган һәм Бюджет кодексында каралган башка очракларда күрсәтелгән йөкләмә тулысынча туктатылган дип санала һәм, әгәр авыл жирлегә Советы карары белән башкасы каралмаган булса, муниципаль бурычтан төшереп калдырыла.

6. Әлеге статьяның 5 пунктында күрсәтелгән сроклар тәмамлангач, авыл жирлегә башлыгы авыл жирлегә Башкарма комитеты житәкчесенең Россия Федерациясе валютасында күрсәтелгән авыл жирлегенең муниципаль бурыч йөкләмәләрен муниципаль бурычтан төшереп калдыру турында карар чыгара.

Россия Федерациясе валютасында күрсәтелгән муниципаль бурыч йөкләмәләрен туктату һәм аларны муниципаль бурычтан төшереп калдыру тәртибе Россия Федерациясенең бюджет законнары белән билгеләнә.

7. Муниципаль гарантия түбәндәгеләрне тәмин итәргә мөмкин:

- принципалның бенефициар алдындагы бурычын (төп йөкләмәне) тиешенчә үтәве;
- коммерциясез характердагы гарантияле очрак килеп туганда барлыкка килгән зыянны каплау.

Муниципаль гарантия бирү шартлары Россия Федерациясе Бюджет кодексы һәм муниципаль гарантия бирү турында шартнамә белән билгеләнә.

Муниципаль гарантияләр Тукай районы Теләнче-Тамак авыл жирлегә исемнән Тукай районы Теләнче-Тамак авыл жирлегә Советының чираттагы финанс елына жирлек бюджеты турында Карарында күрсәтелгән гарантияләрнең гомуми суммасы нигезендә һәм чикләрендә Тукай районы Теләнче-Тамак авыл жирлегә Башкарма комитеты тарафыннан бирелә.

Муниципаль гарантия бирү һәм үтәү муниципаль бурыч китабында чагылыш табарга тиеш.

Муниципаль гарантияләрне бирү тәртибе Тукай районының Теләнче-Тамак авыл жирлегә Советы тарафыннан раслана.

8. Муниципаль бурыч белән идарә итү Россия Федерациясе Бюджет кодексының 92.1 статьясы 3 пунктында, 107 статьясы 3, 6 пунктларында һәм 111 статьясында билгеләнгән чикләүләрне үтәү зарурлыгыннан чыгып гамәлгә ашырыла.

Жирле бюджет кытлыгы һәм чираттагы финанс елына муниципаль бурычның чикле күләме, Россия Федерациясе Бюджет кодексында билгеләнгән чикләүләрне үтәп, Тукай районы Теләнче-Тамак авыл жирлегә Советы карары белән чираттагы финанс елына жирлек бюджеты турында карар белән билгеләнә.

Хисап финанс елына жирлек бюджеты үтәләше турындагы хисап буенча Тукай районы Теләнче-Тамак авыл жирлегә Советының жирлек бюджеты турында карары белән расланган Чираттагы финанс елында муниципаль бурычка хезмәт күрсәтү чыгымнарының, Россия Федерациясе бюджет системасы бюджетларыннан бирелә торган субвенцияләр исәбеннән гамәлгә ашырыла торган чыгымнар күләменнән тыш, иң чик күләме жирле бюджет чыгымнарының 15 процентыннан артмаска тиеш.

Муниципаль бурыч алуларны гамәлгә ашыру (муниципаль бурычны реструктуризацияләү һәм түләү

максатларында бурыч йөкләмәләрен кабул итүдән тыш), муниципаль гарантияләрне бирү жирле бюджет үтәләше барышында күрсәтелгән чикләүләрен бозган очракта башкарыла алмый.

Тукай районы Теләнче-Тамак авыл жирлеге Советы чираттагы финанс елына жирлек бюджеты турында карар кабул итү, жирлек бюджеты проектының төзү этабында һәм жирлек бюджетын үтү барышында, шулай ук Тукай районы Теләнче-Тамак авыл жирлеге Башкарма комитеты тарафыннан муниципаль бурыч белән идарә итү барышында үз компетенциясе чикләрендә күрсәтелгән чикләүләрен үтәүне тәмин итәргә тиеш.

9. Тукай районы финанс-бюджет палатасы Теләнче-Тамак авыл жирлегенең муниципаль бурыч кенәгәсен алып бара, аңа Россия Федерациясе Бюджет кодексы, шулай ук Тукай районы Теләнче-Тамак авыл жирлеге Башкарма комитеты тарафыннан расланган Теләнче-Тамак авыл жирлегенең муниципаль бурыч кенәгәсен алып бару тәртібе нигезендә мәгълүматлар кертелә.

10 статья. Авыл жирлеге бюджетыннан бирелә торган бюджетара трансфертлар формалары
Авыл жирлеге бюджетыннан бюджетара трансфертлар түбәндәге формада бирелә:

- муниципаль берәмлекләр бюджетларына субсидияләр;

- Татарстан Республикасы Бюджет кодексының 44.10 статьясында билгеләнгән очракларда Татарстан Республикасы бюджетына субсидияләр;

- башка бюджетара трансфертлар.

Район бюджетына авыл жирлеге бюджетыннан бюджетара трансфертлар (төзелгән килешүләр нигезендә жирле эһәмияттәге мәсьәләләрен хәл итү вәкаләтләренең бер өлешен гамәлгә ашыруга бюджетара трансфертлардан тыш) жирле үзидарә органнары тарафыннан авыл жирлеге бюджетыннан район бюджетына бюджетара трансфертлар бирү кагыйдәләрендә билгеләнгән шартларны үтәгәндә бирелә.

Жирле бюджетлардан бюджетара трансфертлар бирүнең максатлары, тәртібе һәм шартлары Татарстан Республикасы законнары һәм башка норматив хокукый актлары нигезендә кабул ителгән Теләнче-Тамак авыл жирлеге һәм район арасындагы килешүләр белән билгеләнә.

11 статья. Татарстан Республикасы бюджетына авыл жирлеге бюджетыннан субсидияләр

Татарстан Республикасы бюджетына авыл жирлеге бюджетыннан субсидияләр Татарстан Республикасы Бюджет кодексының 44.10 маддәсендә билгеләнгән тәртіптә бирелә.

Әлеге маддәнең 1 өлешендә күрсәтелгән бюджетара субсидияләр авыл жирлеге бюджетында Татарстан Республикасы бюджеты турында Татарстан Республикасы Законы нигезендә карала.

12 статья. Авыл жирлеге бюджетыннан авыл жирлекләре бюджетларына субсидияләр

Россия Федерациясе Бюджет кодексы, Татарстан Республикасы Бюджет кодексы таләпләре нигезендә кабул ителгән авыл жирлеге карарларында каралган очракларда һәм тәртіптә, жирле эһәмияттәге мәсьәләләрен хәл итү буенча жирле үзидарә органнары вәкаләтләрен үтәгәндә барлыкка килә торган чыгым йөкләмәләрен финанслашу максатында, башка муниципаль берәмлекләр бюджетларына авыл жирлеге бюджетыннан субсидияләр биреләргә мөмкин.

Әлеге статьяда күрсәтелгән субсидияләрен бирү максатлары һәм шартлары авыл жирлеге һәм район Башкарма комитетлары карарлары белән билгеләнгән тәртіптә төзелгән авыл жирлекләре башкарма комитетлары арасында килешүләр белән билгеләнә.

13 статья. Район бюджетына авыл жирлекләре бюджетларыннан башка бюджетара трансфертлар

Россия Федерациясе Бюджет кодексы, Татарстан Республикасы Бюджет кодексы таләпләре һәм тиешле Татарстан Республикасы законнары нигезендә кабул ителә торган Теләнче-Тамак авыл жирлеге карарларында каралган очракта һәм тәртіптә Тукай районы бюджетына авыл жирлеге бюджетыннан башка бюджетара трансфертлар, шул исәптән төзелгән килешүләр нигезендә жирле эһәмияттәге мәсьәләләрен хәл итү вәкаләтләрен гамәлгә ашыруга бюджетара трансфертлар биреләргә мөмкин.

III. Бюджет проектының төзү

14 статья. Гомуми нигезләмәләр

Бюджет проекты чыгым йөкләмәләрен финанс белән тәмин итү максатында социаль-икътисади үсеш фаразлары нигезендә төзелә.

Авыл жирлеге бюджеты проекты авыл жирлеге Башкарма комитеты тарафыннан Россия Федерациясе Бюджет кодексы һәм аның таләпләрен үтәп кабул ителгән әлеге нигезләмә нигезендә билгеләнгән тәртіптә төзелә.

Авыл жирлеге бюджеты проекты, бюджет проекты авыл жирлегенең муниципаль хокукый актлары нигезендә бер елга (чираттагы финанс елына) яки өч елга (чираттагы финанс елына һәм планнар чорына) төзелә һәм раслана, әгәр Россия Федерациясе субъекты законы белән (Россия Федерациясе субъекты бюджеты турындагы законнан тыш) муниципаль авыл жирлекләренең бюджет проектлары төзелә һәм раслана торган срок билгеләнмәгән булса.

Бюджет проектының төзү түбәндәгеләргә нигезләнә:

- Россия Федерациясе Президентының Бюджет юлламасы;
- бюджет һәм салым сәясәтенең төп юнәлешләре;
- чираттагы финанс елына һәм планнар чорына авыл жирлегенең социаль-иқтисадый үсеш фаразы;
- муниципаль программалар.

15 статья. Социаль-иқтисадый үсеш фаразы

Авыл жирлегенең социаль-иқтисадый үсеш фаразы авыл жирлеге Башкарма комитеты билгеләгән тәртиптә өч елдан да ким булмаган вакытка эшләнә.

Авыл жирлеге социаль-иқтисадый үсеш фаразы авыл жирлеге Башкарма комитеты тарафыннан авыл жирлеге бюджеты проектының авыл жирлеге Советына чыгару турында карар кабул итү белән бер үк вакытта хуплана.

Чираттагы финанс елына-һәм планнар чорына социаль-иқтисадый үсеш фаразы планнар чорының параметрларын төгәлләштерү һәм планнар чорының икенче елы параметрларын өстәү юлы белән эшләнә.

Бюджет проектының төзү яки карау барышында авыл жирлегенең социаль-иқтисадый үсеш фаразы үзгәрү бюджет проектының төп характеристикалары үзгәрүгә китерә.

16 статья. Бюджет керемнәрен фаразлау

Бюджет керемнәре авыл жирлегенең социаль-иқтисадый үсеш фаразлары нигезендә, авыл жирлеге бюджеты турында карар проекты авыл жирлеге Советына кертелгән көнгә гамәлдә булган Россия Федерациясенең салымнар һәм жыемнар турында законнары һәм бюджет законнары, Россия Федерациясе бюджет системасы бюджетларының салым булмаган керемнәрен билгели торган Татарстан Республикасы законнары һәм авыл жирлеге Советы карарлары нигезендә фаразлана.

Чираттагы финанс елына (чираттагы финанс елына һәм план чорына) жирле бюджет турында карар проекты авыл жирлеге Советына кертелгән көннән соң кабул ителгән салымнар һәм жыемнар турында карарларга үзгәрешләр кертүне күздә тоткан, Россия Федерациясе бюджет системасы бюджетларының керемнәрен (чыгымнарын) үзгәртүгә китерүче авыл жирлеге Советы карарларында чираттагы финанс елыннан соң килүче елның 1 январеннан (иртәрәк түгел) үз көченә керү турында нигезләмәләр булырга тиеш.

17 статья. Муниципаль программалар

Авыл жирлегенең муниципаль программалары авыл жирлеге Башкарма комитеты тарафыннан раслана.

Авыл жирлегенең муниципаль программаларын тормышка ашыру сроклары Башкарма комитет тарафыннан билгеләнгән тәртиптә билгеләнә.

Авыл жирлегенең муниципаль программаларын эшләү, әлеге программаларны формалаштыру һәм тормышка ашыру турында карарлар кабул итү тәртибе авыл жирлеге Башкарма комитетының муниципаль хокукый акты белән билгеләнә.

Авыл жирлеге муниципаль программаларын тормышка ашыруны финанс белән тәмин итү өчен бюджет ассигнованиеләре күләме авыл жирлеге бюджеты турында карар нигезендә һәр программага туры килгән бюджет чыгымнарының максатчан статьясы буенча программаны раслаган Башкарма комитет муниципаль хокукый акты нигезендә раслана.

18 статья. Бюджет турында карар проектының карау һәм раслау

Авыл жирлеге бюджеты турындагы карарда бюджет керемнәренең гомуми күләме, чыгымнарның гомуми күләме, бюджет дефициты (профицит), шулай ук Россия Федерациясе Бюджет кодексы, әлеге нигезләмә белән билгеләнгән башка күрсәткечләр керә торган төп характеристикалар булырга тиеш.

Бюджет турында карар белән раслана:

- бюджет керемнәренең баш администраторлары исемлеге;
- бюджет кытлыгын финанслау чыганакларының баш администраторлары исемлеге;
- бюджет ассигнованиеләрен чыгымнар төрләре бүлекләре, бүлекчәләре, максатчан статьялары, төркемнәре (төркемнәре һәм төркемчәләре) буенча яисә бүлекләр, бүлекчәләр, максатчан статьялар

(муниципаль программалар һәм эшчәнлекнең программасыз юнәлешләре), чыгымнар төрләре төркемнәре (төркемнәре һәм төркемчәләре) буенча һәм чираттагы финанс елына һәм (яки) план чорына бюджет чыгымнары классификациясенә максатчан статьялары (муниципаль) программалар һәм программасыз эшчәнлек юнәлешләре), төркемнәре (төркемнәре һәм төркемчәләре) буенча бүлү;

- чираттагы финанс елына һәм планнар чорына бюджет чыгымнарының ведомство структурасы;
- гавами норматив йөкләмәләренә үтәүгә юнәлдерелгән бюджет ассигнованиеләренә гомуми күләме;
- чираттагы финанс елында һәм планнар чорында башка бюджетлардан алына һәм (яки) Россия Федерациясә бюджет системасының башка бюджетларына бирелә торган бюджетара трансфертлар күләме;
- чираттагы финанс елына һәм планнар чорының беренче елына бюджет расланса, шартлы рәвештә расланган чыгымнарның гомуми күләме план чорының беренче елына бюджет чыгымнары гомуми күләменә кимендә 2,5 проценты күләмендә (максатчан билгеләнеше булган Россия Федерациясә бюджет системасының башка бюджетларыннан бюджетара трансфертлар исәбеннән каралган бюджет чыгымнарын исәпкә алмыйча), план чорының икенче елына бюджет чыгымнары гомуми күләменә кимендә 5 проценты күләмендә (максатчан билгеләнеше булган Россия Федерациясә бюджет системасының башка бюджетларыннан бюджетара трансфертлар исәбеннән каралган бюджет чыгымнарын исәпкә алмыйча);
- чираттагы финанс елына һәм планнар чорына бюджет кытлыгын финанслау чыганаclarы;
- чираттагы финанс елыннан һәм планнар чорының һәр елыннан соң килә торган елның 1 январь торышына муниципаль эчке бурычның иң югары чиге һәм (яисә) дәүләт (муниципаль) тышкы бурычының иң югары чиге, шул исәптән муниципаль гарантияләр буенча бурычның иң югары чиген күрсәтеп;
- авыл жирлегә бюджетының Россия Федерациясә Бюджет кодексы һәм әлеге нигезләмә белән билгеләнгән башка күрсәткечләре.

Авыл жирлегә бюджеты турында карар проекты расланган бюджетның план чоры параметрларын үзгәртү һәм аларга бюджет проектының план чоры икенче елы параметрларын өстәү юлы белән раслана.

Шартлы рәвештә расланган чыгымнар дигәндә план чорында бюджет чыгымнары классификациясә нигезендә бүленмәгән бюджет ассигнованиеләре аңлашыла.

19 статья. Авыл жирлегә бюджеты проекты белән бер үк вакытта тапшырыла торган документлар һәм материаллар

Киләсе финанс елына һәм планнар чорына авыл жирлегә бюджеты турында карар проекты белән бер үк вакытта авыл жирлегә Советына тапшырыла:

- бюджет һәм салым сәясәтенә төп юнәлешләре;
- ағымдагы финанс елының узган чорына авыл жирлегә социаль-икътисадый үсешенә якинча нәтижеләре һәм ағымдагы финанс елына авыл жирлегә социаль-икътисадый үсешенә көтелгән нәтижеләре;
- авыл жирлегенә социаль-икътисадый үсеш фаразы;
- чираттагы финанс елына һәм планнар чорына авыл жирлегенә берләштерелгән бюджетының төп характеристикалары (керемнәрнең гомуми күләме, чыгымнарның, бюджет дефицита (профицита) гомуми күләме) фаразы;
- бюджет проектына аңлатма язуы;
- бюджетара трансфертларны бүлү методикалары (методика проектлары) һәм хисаплары;
- чираттагы финанс елыннан һәм план чорының һәр елыннан соң килә торган елның 1 январенә муниципаль эчке бурычның иң югары чиге һәм (яисә) дәүләт (муниципаль) тышкы бурычының иң югары чиге;
- ағымдагы финанс елына бюджет үтәлешен бәяләү;
- жирле бюджет керемнәре чыганаclarы реестры;
- башка документлар һәм материаллар.

Бюджет турында карар белән муниципаль программалар һәм эшчәнлекнең программалы булмаган юнәлешләре буенча бюджет ассигнованиеләрен бүлү расланган очракта, бюджет турында карар проектына муниципаль программалар паспортлары тапшырыла (күрсәтелгән паспортларга үзгәрешләр проектлары).

Авыл жирлегә Башкарма комитеты киләсе финанс елына һәм план чорына авыл жирлегә бюджеты турында карар проектына Совет каравына ағымдагы елның 15 ноябрәннән дә соңга калмыйча кертә.

Авыл жирлегә бюджеты турында карар проекты, әгәр ул авыл жирлегә Советына ағымдагы елның 15 ноябрәндә 24.00 сәгатькә кадәр кертелгән булса, вакытында кертелгән дип санала.

20 статья. Бюджет турында карар проектына кертү

Авыл жирлеге Советына чираттагы финанс елына һәм планнар чорына авыл жирлеге бюджеты турында карар проекты кертелгәннән соң, бер тәүлек эчендә авыл жирлеге Башлыгы аны район контроль-хисап палатасына экспертиза үткөрү өчен жиберә. Бюджет проекты шулай ук стендларда, район сайтында рәсми бастырылырга һәм халык тыңлауларына чыгарылырга тиеш.

Район контроль-хисап палатасы 1 декабрьгә кадәр бюджет турында карар проекты хакында, әлеге проектның ачыклаган очракта житешсезлекләрен күрсәтеп, бәяләмә эзерли.

Район контроль-хисап палатасы бәяләмәсе авыл жирлеге Советы депутатлары тарафыннан авыл жирлеге бюджеты турында карар проектына төзәтмәләр эзерләгәндә исәпкә алына.

Чираттагы финанс елына һәм план чорына авыл жирлеге бюджеты турында кертелгән карар проекты, район контроль-хисап палатасы бәяләмәсе белән комиссиягә, шулай ук авыл жирлеге Советы депутатларына карауга жиберелә.

Авыл жирлеге бюджеты турында карар проекты буенча килешмәгән сораулар барлыкка килгән очракта, авыл жирлеге Башлыгы карары белән килештерү комиссиясе төзелергә мөмкин, аңа тигез санда авыл жирлеге Башкарма комитеты һәм Советы вәкилләре керә.

Килештерү комиссиясе авыл жирлеге башлыгы тарафыннан расланган регламент нигезендә авыл жирлеге бюджеты турында карар проекты буенча бәхәслә мәсьәләләрне карый.

Авыл жирлеге Советы тарафыннан кабул ителгән чираттагы финанс елына һәм планнар чорына бюджет турында карар тәүлек дэвамында имзалау һәм халыкка житкерү өчен авыл жирлеге Башлыгына жиберелә.

21 статья. Бюджет турында карарны раслау сроклары һәм чираттагы финанс елына бюджет турында карар проектын вакытында кабул итмәү нәтижәләре

Авыл жирлеге бюджеты турындагы карар авыл жирлеге Советы тарафыннан расланган, авыл жирлеге Башлыгы тарафыннан имзаланган һәм чираттагы финанс елы башланганчы халыкка игълан ителгән булырга тиеш.

Авыл жирлегенң жирле үзидарә органнары үз компетенциясе кысаларында бюджет турында кабул ителгән карарны үз вакытында карауны, раслауны, имзалауны һәм халыкка житкерүне тәэмин итү буенча бөтен мөмкин булган чараларны күрергә тиеш.

Әгәр чираттагы финанс елына бюджет турында карар финанс елы башыннан үз көченә кермәсә, Россия Федерациясе Бюджет кодексы нигезендә бюджет белән вакытлыча идарә итү режимы кертелә.

22 статья. Агымдагы финанс елына һәм планнар чорына бюджет турында карарга үзгәрешләр кертү

Авыл жирлеге Башкарма комитеты карарның хокукый жайга салу предметы булып торган барлык мәсьәләләр буенча агымдагы финанс елына һәм планнар чорына бюджетка үзгәрешләр кертү турында проект эшли һәм авыл жирлеге Советына тапшыра.

Авыл жирлеге башлыгы авыл жирлеге Советына аңлатма язуы һәм тәкъдим ителә торган үзгәрешләрне нигезләү белән жирлек бюджеты турындагы карарга үзгәрешләр һәм өстәмәләр кертү турында карар проектын кертә. Күрсәтелгән проектны караганда авыл жирлеге Советы сессиясендә авыл жирлеге башлыгы яки ул вәкаләт биргән затның кертелә торган үзгәрешләр турындагы доклады тыңлана.

IV. Авыл жирлеге бюджеты үтәлеше

23 статья. Бюджет үтәлеше нигезләре

Авыл жирлеге бюджетының үтәлеше авыл жирлеге Башкарма комитет тарафыннан тәэмин ителә.

Бюджет үтәлешен оештыру район финанс-бюджет палатасына йөкләнә.

Бюджет кассаның бердәмлеге һәм чыгымнарның ведомствога буйсынуы нигезендә башкарыла.

24 статья. Керемнәр буенча авыл жирлеге бюджеты үтәлеше

Керемнәр буенча авыл жирлеге бюджеты үтәлеше түбәндәгеләрне күздә тотта:

- Татарстан Республикасы, Россия Федерациясе Бюджет кодексы нигезендә авыл жирлеге бюджетына салымнарны, жыемнарны һәм башка керемнәрне бүлүдән кергән керемнәрне авыл жирлеге бюджетының бердәм счётына күчерү;

- артык бүленгән суммаларны күчерү, артык түләнгән яки артык алынган суммаларны кире кайтару, шулай ук мондый кире кайтаруны вакытында башкармаган өчен процентлар һәм артык алынган суммаларга исәпләнгән процентлар суммаларын кире кайтару;

- артык түләнгән яисә артык алынган суммаларны Россия Федерациясе законнары нигезендә исәпкә алу;

- авыл жирлеге бюджеты администраторы тарафыннан авыл жирлеге бюджетына түләүләрне төгәлләштерү;

- артык түләнган яки артык алынган салымнар, жыемнар һәм башка түләүләр суммаларын кире кайтаруны (исәпкә алуны, төгәлләштерүне) тормышка ашыру өчен кирәкле артык бүленган суммаларны, средстволарны, шулай ук мондый кире кайтаруны үз вакытында башкармаган өчен процент суммаларын һәм артык алынган суммаларга исәпләнган процентларны Россия Федерациясе Бюджет кодексы нигезендә авыл жирлеге бюджетының бердәм счетыннан күчерү.

25 статья. Чыгымнар буенча авыл жирлеге бюджеты үтәлеше

Чыгымнар буенча бюджет үтәлеше, Россия Федерациясе, Татарстан Республикасы Бюджет кодексы һәм әлеге нигезләмә таләпләрен үтәп, район ФБП тарафыннан билгеләнган тәртиптә тормышка ашырыла.

Чыгымнар буенча авыл жирлеге бюджеты үтәлеше түбәндәгеләрне күздә тотал:

- бюджет һәм акчалата йөкләмәләрне кабул итү һәм исәпкә алу;
- акча йөкләмәләрне раслау;
- акчалата йөкләмәләрне түләүгә санкция биру;
- акчалата йөкләмәләрнең үтәлешен раслау.

26 статья. Бюджет кытлыгын финанслау чыганакалары буенча авыл жирлеге бюджеты үтәлеше

Бюджет кытлыгын финанслау чыганакалары буенча бюджет үтәлеше бюджет кытлыгын финанслау чыганакаларының баш администраторлары, администраторлары тарафыннан жыелма бюджет язмасына таянып, бюджетның бердәм счетында калган акчалар белән идарә итү операцияләреннән тыш, Россия Федерациясе, Татарстан Республикасы Бюджет кодексы нигезләмәләре нигезендә район ФБП билгеләнган тәртиптә гамәлгә ашырыла.

27 статья. Авыл жирлеге бюджетын үтәгәндә авыл жирлеге бюджеты турында расланган карардан артык фактта алынган керемнәрне куллану

Бюджет үтәгәндә авыл жирлеге бюджеты турында карарда расланган керемнәрнең гомуми күләменнән фактта артык алынган керемнәр район ФБП тарафыннан, агымдагы финанс елына һәм планнар чорына авыл жирлеге бюджеты турында карарга үзгәрешләр кертмичә, муниципаль бурыч алуларга, муниципаль бурычны түләүгә, шулай Россия Федерациясе Бюджет кодексының 217 маддәсе 3 пунктында каралган күләмдә бюджет ассигнованиеләре житмәгән очракта, авыл жирлегенә гавами норматив йөкләмәләрне үтәүгә жибәрелергә мөмкин.

Субсидияләр, субвенцияләр, башка бюджетара трансфертлар һәм физик һәм юридик затлардан максатчан билгеләнеше булган түләүсез керемнәр, шул исәптән әлеге нигезләмәдә билгеләнган тәртиптә бюджетка күчүче, бюджет үтәгәндә авыл жирлеге бюджеты турында карарда расланган керемнәрнең гомуми күләменнән фактта артык алынган керемнәр максатчан билгеләнештәге субсидияләр, субвенцияләр, башка бюджетара трансфертлар биру максатларына туры китереп, агымдагы финанс елына һәм план чорына авыл жирлеге бюджеты турындагы карарга үзгәрешләр кертмичә, жыелма бюджет язмасына үзгәрешләр кертеп, авыл жирлеге бюджеты чыгымнарын арттыруга жибәрелә.

28 статья. Агымдагы финанс елы тәмамлану

Авыл жирлеге бюджетын үтәү буенча операцияләр 31 декабрьдә тәмамлана, Россия Федерациясе Бюджет кодексының 242 маддәсе 2 пунктында күрсәтелгән операцияләрдән тыш.

Агымдагы финанс елында авыл жирлеге бюджетын үтәү буенча операцияләрне төгәлләү, Россия Федерациясе, Татарстан Республикасы Бюджет кодексы һәм әлеге маддә таләпләре нигезендә район ФБП билгеләнган тәртиптә тормышка ашырыла.

Агымдагы финанс елының бюджет ассигнованиеләре, бюджет йөкләмәләре лимитлары һәм финанслауның иң чик күләмнәре 31 декабрьдә үз көчләрен югалтал.

Агымдагы финанс елының соңгы эш көненә кадәр авыл жирлеге бюджеты үтәлешенә касса хезмәте күрсәтүче орган авыл жирлеге бюджетының бердәм счетындагы калган акчалар чикләрендә билгеләнган тәртиптә түләүгә санкцияләнган бюджет йөкләмәләрен түләргә тиеш.

Агымдагы финанс елында кулланылмаган, максатчан билгеләнеше булган субсидияләр, субвенцияләр һәм башка бюджетара трансфертлар формасында алынган бюджетара трансфертлар Тукай муниципаль районы бюджеты керемнә кире кайтарылырга тиеш.

Максатчан билгеләнеше булган, субсидияләр, субвенцияләр һәм башка бюджетара трансфертлар формасында алынган бюджетара трансфертларның айдаланылмаган калдыгы район бюджеты керемнә күчәрелмәгән очракта, әлеге акчалар, Россия Федерациясе Финанс министрлыгы тарафыннан билгеләнган

гомуми таләпләрне үтәп, район финанс-бюджет палатасы тарафыннан билгеләнгән тәртиптә район бюджеты керемәнә кайтарылырга тиеш.

V. Бюджет хисаплылыгын төзү, тышкы тикшерү, карау һәм раслау

29 статья. Бюджет исәбе һәм бюджет хисаплылыгы нигезләре

Бюджет исәбе һәм бюджет хисаплылыгы нигезләре Россия Федерациясе Финанс министрлыгы тарафыннан билгеләнә.

Бюджет исәбе финанс һәм финанс булмаган активларның торышы турында, шулай ук күрсәтелгән активларны һәм йөкләмәләрне үзгәртә торган операцияләр турында асчылган чагылдырылган мәгълүматны жыю, теркәү һәм гомумиләштерүнең тәртипкә салынган системасыннан тора.

Бюджет исәбе Россия Федерациясе бюджет классификациясен үз эченә алган сәчетлар планы нигезендә гамәлгә ашырыла.

Бюджет исәбе сәчетлары планы һәм аны куллану буенча инструкция Россия Федерациясе Финанс министрлыгы тарафыннан раслана.

Авыл жирлегенәң бюджет хисаплылыгын үз эченә ала:

- бюджет үтәләше турында хисап;
- бюджет үтәләше балансы;
- эшчәнлекнең финанс нәтижәләре турында хисап;
- акча сәредсволары хәрәкәте турында хисап;
- аңлатма язуы.

Бюджет үтәләше турында хисапта Россия Федерациясе бюджет классификациясе нигезендә керемнәр, чыгымнар һәм бюджет кытлыгын финанслау чыганакалары буенча бюджет үтәләше турында белешмәләр тупланган.

Бюджет үтәләше балансында хисап чорының беренче һәм соңгы көненә бюджет исәбе сәчетлары планы сәчетлары буенча авыл жирлегенәң финанс булмаган һәм финанс активлары турында мәгълүматлар тупланган.

Эшчәнлекнең финанс нәтижәләре турында хисапта хисап чорында эшчәнлекнең финанс нәтижәләре турында белешмәләр туплана һәм дәүләт идарәсе секторы операцияләре классификациясе кодлары буенча төзелә.

Акча хәрәкәте турында хисап дәүләт идарәсе секторы операцияләре классификациясе кодлары буенча бюджет сәредсволары белән операцияләренә чагылдыра.

Аңлатма язуында Россия Федерациясе Финанс министрлыгының норматив хокукый актларында билгеләнгән мәгълүматны ачуга карата таләпләр нигезендә бюджет үтәләше турында хисапта бирелгән бюджет үтәләше хақында мәгълүматны тулыландыручы мәгълүматны үз эченә ала.

30 статья. Бюджет хисаплылыгын төзү

Авыл жирлегенәң бюджет хисаплылыгы авыл жирлеге бюджеты акчалары баш администраторларының жыелма бюджет хисаплылыгы нигезендә район ФБП тарафыннан төзелә.

Бюджет хисаплылыгы еллык хисап булып тора. Бюджеты үтәләше турында хисап квартал саен ясала.

Агымдагы финанс елының беренче кварталына, яртыеллыгына һәм тугыз аена авыл жирлеге бюджеты үтәләше турында хисап авыл жирлеге Башкарма комитеты тарафыннан раслана һәм авыл жирлеге Советына, район контроль-хисап палатасына жибәрелә.

31 статья. Авыл жирлеге бюджеты үтәләше турында еллык хисап

Жирлек бюджетының үтәләше турында еллык отчет авыл жирлеге Башкарма комитеты тарафыннан төзелә һәм авыл жирлеге башлыгына тапшырыла а, аннан соң ул авыл жирлеге Советына һәм районның контроль-хисап палатасына юллана чак.

Авыл жирлеге бюджетының үтәләше турында еллык хисап авыл жирлеге Советының норматив хокукый акты проекты рәвешендә эшләнә.

Бюджет үтәләше турында еллык хисап, аны караганчы, авыл жирлеге Советында тышкы тикшерү узарга тиеш, ул авыл жирлеге бюджеты акчалары баш администраторларының бюджет хисабын тышкы тикшерүне һәм авыл жирлеге бюджеты үтәләше турында еллык хисапка бәяләмә бирүне үз эченә ала.

Еллык хисапны тышкы тикшерү районның контроль-хисап палатасы тарафыннан гамәлгә ашырыла.

Авыл жирлеге Башкарма комитеты районның контроль-хисап палатасына, агымдагы елның 1 апреленнән дә соңга калмыйча, аңа бәяләмә эзерләү өчен, авыл жирлеге бюджеты үтәләше турында хисап тапшыра. Бюджет үтәләше турында еллык хисап белән бер үк вакытта бюджет үтәләше турында еллык

хисап белән бергә авыл жирлеге Советына тапшырылырга тиешле карар проекты һәм башка документлар тапшырыла. Авыл жирлеге үтәләше турында еллык хисапка бәяләмә әзерләү бер айдан да артмаган срокта башкарыла. Авыл жирлеге бюджеты үтәләше турында еллык хисапка бәяләмә авыл жирлеге Советы контроль-хисап палатасы тарафыннан авыл жирлеге Советына, шул үк вакытта авыл жирлеге Башкарма комитетына тапшырыла.

Авыл жирлеге бюджеты үтәләше турында еллык хисап авыл жирлеге Советына агымдагы елның 1 маеннан да соңга калмыйча тапшырыла.

Бюджет үтәләше турындагы еллык хисап белән бер үк вакытта авыл жирлеге Советының бюджет үтәләше турында карары проекты, бюджет үтәләше турында башка бюджет хисабы һәм Россия Федерациясе бюджет законнарында каралган башка документлар тапшырыла.

Бюджет үтәләше турында еллык хисапны карау нәтижеләре буенча авыл жирлеге Советы авыл жирлеге бюджеты үтәләше турында карарны раслау яисә кире кагу турында карар кабул итә.

Авыл жирлеге Советы бюджет үтәләше турында карарны кире каккан очракта, ул дәрәжә булмаган яки тулы чагылдырылмаган белешмәләргә бетерү һәм бер айдан артмаган вакыт эчендә кабат тапшыру өчен кире кайтарыла.

Бюджет үтәләше турында авыл жирлеге Советы карары белән хисап финанс елына бюджет керемнәре, чыгымнары һәм дефицитының (профицитының) гомуми күләме күрсәтелгән авыл жирлеге бюджеты үтәләше турында хисап раслана. Авыл жирлеге бюджеты үтәләше турында карарга аерым кушымталар белән түбәндәге күрсәткечләр раслана:

- бюджет керемнәре классификациясе кодлары буенча бюджет керемнәре;
- керем төрләре кодлары, керемнәргә ярдәмчә төрләре, дәүләт идарәсе секторы операцияләре классификациясе буенча бюджет керемнәре;
- бюджет чыгымнарының ведомство структурасы буенча бюджет чыгымнары;
- бюджет чыгымнары классификациясе бүлекләре һәм бүлекчәләре буенча бюджет чыгымнары;
- бюджет кытлыгын финанслау чыганаclarы классификациясе кодлары буенча бюджет кытлыгын финанслау чыганаclarы.

VI. Муниципаль финанс контроле

32 статья. Муниципаль финанс контролен гамәлгә ашыручы органнар

Муниципаль финанс контроле бюджет хокук мөнәсәбәтләрен жайга сала торган Россия Федерациясе бюджет законнарын һәм башка норматив хокукый актларны үтәүне тәмин итү максатларында гамәлгә ашырыла.

Муниципаль финанс контроле тышкы, эчке, башлангыч, соңгыга бүленә.

Тышкы муниципаль финанс контроле бюджет хокук мөнәсәбәтләре өлкәсендә контроль-хисап палатасының контроль эшчәнлегенә булып тора.

Эчке муниципаль финанс контроле бюджет хокук мөнәсәбәтләре өлкәсендә авыл жирлеге Башкарма комитетының контроль эшчәнлегенә булып тора.

Башлангыч контроль Россия Федерациясе бюджет системасы бюджетларын үтәү барышында бюджет хокук бозуларын кисәтү һәм кисәтү максатларында гамәлгә ашырыла.

Соңгы контроль аларны үтәүнең законлылыгын, исәпкә алуның һәм хисаплылыкның дәрәжә билгеләү максатларында Россия Федерациясе бюджет системасы бюджетларын үтәү нәтижеләре буенча гамәлгә ашырыла.

Муниципаль финанс контроле рәвешләре һәм тәртибе Бюджет кодексы һәм Россия Федерациясе бюджет законнарының башка актлары, шулай ук авыл жирлеге башкарма комитетының хокукый актлары белән билгеләнә.

Муниципаль финанс контролен тормышка ашыру ысуллары булып тикшерү, ревизия, тикшереп чыгу тора.

33 статья. Муниципаль финанс контроле объектлары

Муниципаль финанс контроле объектлары (алга таба - контроль объектлары) булып түбәндәгеләр тора:

- бюджет акчаларын баш бүлүчеләр (бүлүчеләр, алучылар), бюджет керемнәргә баш администраторлары (администраторлары), бюджет кытлыгын финанслау чыганаclarының баш администраторлары (администраторлары);
- муниципаль унитар предприятиеләр;

- юридик затлар (муниципаль учреждениеләрдән, муниципаль унитар предприятиеләрдән тыш), индивидуаль эшкуарлар, физик затлар жирле бюджеттан акчалар бирү турында шартнамәләрнең (киләшүләрнең) шартларын, дәүләт яисә муниципаль гарантияләр бирү турында шартнамәләрнең (киләшүләрнең) шартларын үтәү өләшәндә.

Муниципаль финанс контроле органнары Россия Федерациясә бюджет системасының тиешле бюджетлары акчаларыннан, шулай ук Россия Федерациясә бюджет системасының башка бюджетына бирелгән бюджетара трансфертлардан һәм бюджет кредитларыннан файдалануны тикшереп тора. Мондый контроль шулай ук бюджетара трансфертлар бирелгән төп бүлүчеләргә (бүлүчеләргә) һәм бюджет чараларын алучыларга карата да гамәлгә ашырыла.

Контроль объектлары мөнәсәбәтәндә (бюджет процессында катнашучылар, бюджет һәм автоном учреждениеләр, дәүләт (муниципаль) унитар предприятиеләр, дәүләт корпорацияләре һәм дәүләт компанияләреннән, устав (жыелма) капиталларында гавами-хокукый берәмлекләр катнашында хужалык жәмгыятьләреннән һәм ширкәтләреннән, шулай ук устав (жыелма) капиталларында мондый ширкәтләр һәм жәмгыятьләрнең өләше (өләше) булган коммерция оешмаларыннан тыш) муниципаль финанс контроле бюджет акчаларын баш бүлүчеләрне (бүлүчеләрне) тикшерү барышында бюджеттан акча бирү шартларын үтәү өләшәндә генә тормышка ашырыла.

Контроль объектларының муниципаль финанс контроле органнарына аларның муниципаль финанс контроле буенча вәкаләтләрең гамәлгә ашыру өчен кирәкле мәгълүматны, документларны һәм материалларны тапшырмасы яисә үз вакытында тапшырмасы, шулай ук аларны тулы күләмдә тапшырмау яисә дәрәс булмаган мәгълүмат, документлар һәм материаллар тапшыру Россия Федерациясә законнарында билгеләнгән жаваплылыкка китерә.